

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Dan. Stalii Regulae Philosophicae explicatae & Orationes aliquot

Stahl, Daniel

Jenae, 1662

Regula IV. Totum & partes sunt in eodem predicamento

urn:nbn:de:bsz:31-102400

nes dupliciter considerari: 1. in se, quales erant per naturam ante benedictionem divinam; 2. ut post benedictionem divinam supra naturam & miraculosè erant aucti. Si priori modò sumantur, negatur minor: quinque enim panes erant totum respectu illorum fragmentorum, non ut se naturaliter habebant ante benedictionem, sed ut jam per benedictionem miraculosè fuerunt aucti. Si sumantur autem posteriori modò, negatur major: quinque enim panes jam aucti benedictione divinâ, non erant minus quàm illa fragmenta, licet minus fuerint, ut ante benedictionem sese habebant.

REGULA IV.

Totum & partes sunt in eodem prædicamentò.

I. Totum est in duplici differentia: quoddam est *ens per se*, ut homo, lapis &c. quoddam est *ens per accidens* aut per aggregationem. Loquitur Regula de priori genere totius. Illud nimirum & partes ejus ejusdem sunt prædicamenti; quanquam occurrat diversitas in modò. Nam juxta communem sententiam, totum integrale & essentialiale sunt per se & directè in prædicamentò, partes autem integrales & essentialiales physicæ, reductivè tantum. **Quantum**

QQ 5

ad

ad totum essentialē logicum, quale speciem respectu generis & differentiæ esse diximus, ipsum & genus eodem modo sunt in prædicamento. Ut homo & animal directè sunt in prædicamento substantiæ. Differentia verò indirectè in prædicamento est, quâ de re vide alios. Constat autem ex hisce etiam, quid de toto universali & partibus subjectivis sit sentiendum. Jam enim diximus, genus & speciem esse eodem modo in prædicamento. Hujusmodi igitur totum, & partes ipsi respondentes, eodè modo in prædicamentis collocantur.

II. Quantum ad posterius totius generis totum, ut totum, non est in prædicamento, sed reducitur ratione partium ad prædicamentum, & potest constare ex partibus diversorum prædicamentorum. Ita concreta accidentium, ut album, Musicum, sunt entia per accidens, & significant tam id, cui accidit, quod est substantia. ut homo, quàm id, quod accidit, quod est accidens, ut albedo, Musica, &c. secundum Aristotelem VII. *Metaph. cap. VI.* & non sunt in prædicamento (quod testatur Aristoteles III. *Top.* cum dicit, *justum non esse in genere, sed justitiam*) nisi reductivè ratione partium: quemadmodum album ratione albedinis ad prædicamentum qualita-

litatis
bus ar
Vide H

Qu

Proc
Lib. XI
partes
omind
tes elem
senten
ostend
ritui o
rum, e
tes mu
di, qua
iam pa
eunt,
cedit
eunt, s
falsū e

Omne
non

liratis reducitur. Idem dicendum de rebus artificialibus ut statuâ, mensâ, &c. Vide *Fonsecam V. Metaph. c. VII. q. V.*

REGULA V.

Quicquid est pars partis, est quoque pars totius.

Proclus, ut videre est apud Pererium, *Lib. XV. cap. VIII.* videtur asserere, *omnes partes mundi esse aternas, concedens nihilominus, elementa esse partes mundi, & partes elementorum esse interitui obnoxias.* Hanc sententiam esse absurdam, ex hâc Regulâ ostendi potest. Si enim aliqua, quæ interitui obnoxia sunt, sunt partes elementorum, etiam aliqua, quæ intereunt, sunt partes mundi: quia elementa sunt partes mundi, quæ autem sunt partes partium, sunt etiam partes totius. At aliqua, quæ intereunt, sunt partes elementorum, uti concedit Proclus. E. etiam aliqua, quæ intereunt, sunt partes mundi: & per consequens falsû est, omnes mundi partes esse aternas.

REGULA VI.

Omne totum aliquô modò multum est, & non unum. Scaliger *Exerc. LXV.*

Seç. II.

REGUL.